

บทคัดย่อ

ประชาคมโลกพึงจะมาให้ความสนใจในเรื่องการควบคุมอาวุธเคมีชีวภาพอย่างจริงจัง เมื่อช่วงหลังสงครามเวียดนามเป็นต้นมา เนื่องจากเป็นครั้งที่มีการใช้อาวุธเคมีชีวภาพครั้งใหญ่ และก่อให้เกิดผลร้ายแรงที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนจวบจนกระทั่งทุกวันนี้ ความเสียหายและผลร้ายที่เกิดจากการใช้อาวุธเคมีชีวภาพเมื่อครั้ง สงครามเวียดนามนั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเหยื่อ ซึ่งเป็นประชากรของประเทศเท่านั้น หากแต่ยังส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยา ความสำคัญของเรื่องการปกป้องและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ประชาคมโลกต่างตระหนักและยอมรับว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น ซึ่งต้องให้ความสนใจและร่วมมือกันเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพเป็นอาวุธชนิดที่มีานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction) เพราะการใช้อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพนั้นเป็นการโจมตีแบบไม่เลือกเป้าหมายและผลที่ตามมาก็คือ ความเสียหายอย่างรุนแรงและเป็นวงกว้าง อีกทั้งอาวุธเคมีชีวภาพบางชนิดนั้นไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่ก่อให้เกิดผลร้ายแรงต่อเหยื่อโดยอาจทำให้ตายทันทีหรืออาจก่อโรคที่ทำให้ตายอย่างช้าๆและทรมาน การใช้อาวุธเคมีและชีวภาพจึงขัดต่อกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นอาวุธที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บอันเกินควรหรือก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานเกินจำเป็น (superfluous injury or unnecessary suffering) การใช้อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพขัดต่อหลักการห้ามโจมตีพลเรือนและเป้าหมายพลเรือน ทั้งยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่าง ร้ายแรงเนื่องจากสารเคมีหรือสารชีวภาพที่ใช้เป็นอาวุธสามารถแพร่กระจายไปในอากาศและสะสมอยู่ในระบบนิเวศวิทยา ทั้งแหล่งน้ำ พื้นดิน ผลที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดผลเสียหายเป็นระยะเวลายาวนานนับกว่าทศวรรษ

อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศยังคงมีปัญหาและข้อบกพร่องซึ่งทำให้การบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อบกพร่องนั้นมีทั้ง บทบัญญัติและมาตรการในการดำเนินการทางกฎหมายให้เป็นไปตามพันธกรณี รวมไปถึงส่วนของความรับผิดชอบทั้งรัฐและปัจเจกชนในความรับผิดชอบการใช้อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมนั้นก็ยังไม่มีความชัดเจนที่เฉพาะเจาะจงและเหมาะสมกับลักษณะของการกระทำ และการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น

Abstract

International community has seriously paid attention to the control of chemical-biological weapons just after the Vietnam War. This is because there was a great use of chemical-biological weapons causing the severe effect until today. Not only the victims, but also the environment and ecological system which is affected from the harmful impact of the chemical-biological weapon use. It is widely known that the environment protection is the global agenda realized and accepted by the international community. Consequently, the strong focus and collaboration on natural resource and environment conservation are needed.

The chemical-biological weapons is the weapon of mass destruction because of its indiscriminate attack. It brings on severe and widespread impact. Certain types of chemical-biological weapons, are even invisible and cause serious effects to the victims, i.e. instant death or illness causing slow death. Therefore, the use of chemical-biological weapons is contrary to the International Humanitarian Law due to the weapons cause superfluous injury or unnecessary suffering. In addition, the use of such weapons is contrary to the Principle of Distinction. It also makes severe impact on the environment because chemicals or biological agents from the weapons can diffuse in the air and accumulate in the ecological system, e.g. water resources and soil. Such effects will last for over a decade.

The Convention concerning with the control of chemical-biological weapons and environment protection under International Humanitarian Law still has some problems and drawbacks which is the obstacles of the law enforcement. The mentioned deficiencies are the provisions and measures for legal actions in accordance with its obligation. Additionally, the responsibility of state or individuals for the liability in chemical-biological weapon use affecting the environment is still has no specific and appropriate provision for the nature of action and the remedies of the damage occurred.